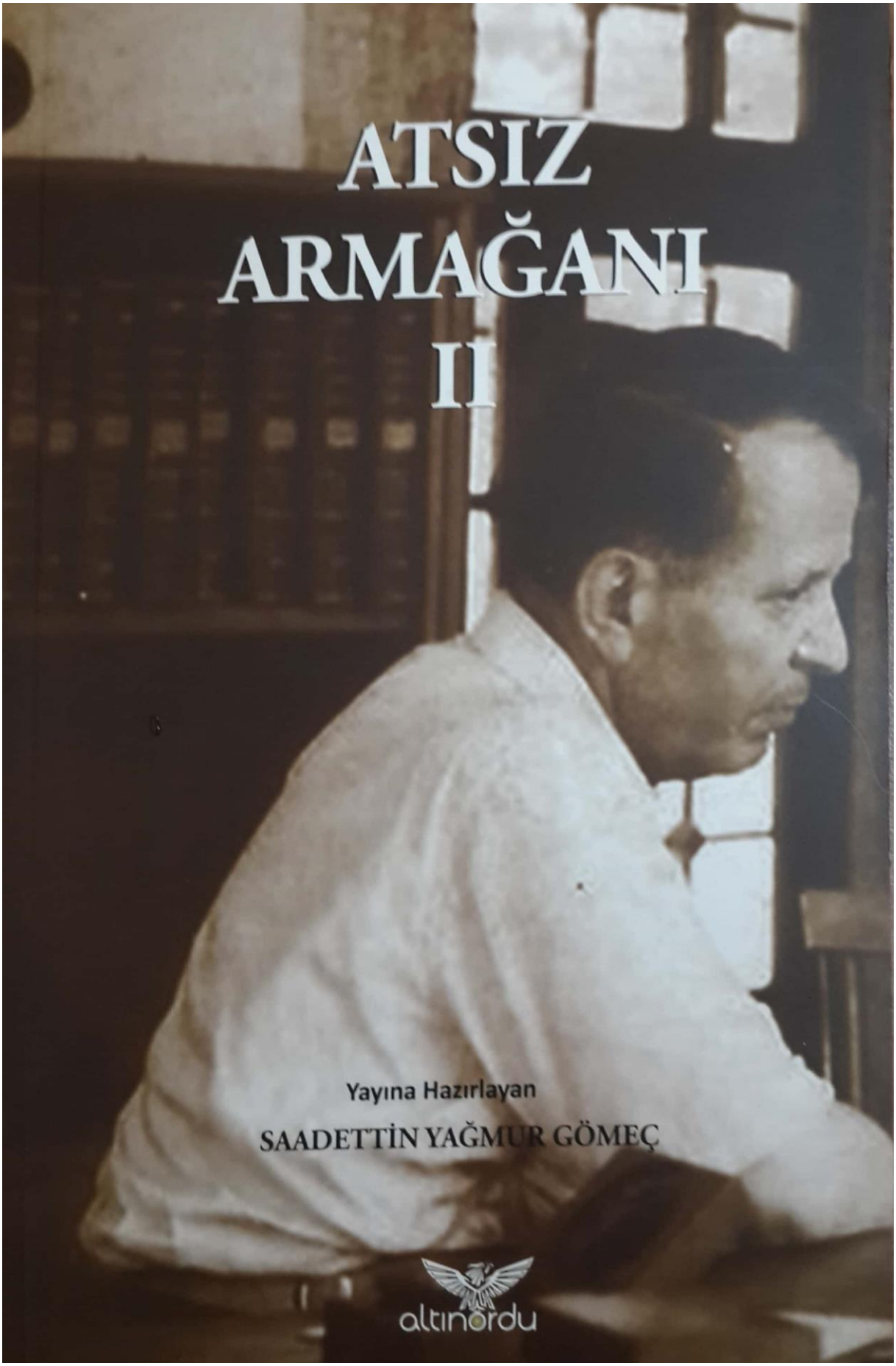

ATSIZ ARMAĞANI II

Yayına Hazırlayan

SAADETTİN YAĞMUR GÖMEÇ

altınordu

Altınordu Yayınları 27

Atsız Armağanı 2

Yayına Hazırlayan: Saddettin Yağmur GÖMEÇ
Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni : Murat İPEKOĞLU
Kapak: B.Güler
İç Mizanpaj: Ahmet HAYTA

© 2017; bu eserin yayın hakları Altınordu Yayınları'na aittir

Baskı: Bizim Büro Matbaacılık / Ankara

ISBN 978-605-2028-30-8
Sertifika No: 32505
1. Baskı: Ankara 2017

©Altınordu Yayınları 2017

Altınordu Yayınları
Merkez: Adnan Yüksel Caddesi Kiraz Sokak 9/C Etlik-Ankara
Dağıtım: Halk Sokak 11/1 Kızılay-Ankara
Tel: 0312 433 28 09 Gsm: 0536 981 28 08
www.altinordiyayinlari.com e-posta: muratipekoglu@gmail.com

NİHAL ATSIZ VE TÜRK TARİHİ ÜZERİNE DÜŞÜNCELER

Saadettin Yağmur GÖMEÇ

Türk milli devleti, yani Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün ölümünden sonra yerine geçenlerin onun mirası ve ülkülerine saygı göstermemesi, Türk milli kimliği etrafında bütünleşme düşüncesi bir kenara bırakılarak, yeni arayışlar içine girilmesi üzerine yapılanların yanlış olduğunu söyleyip, Türk milliyetçiliği fikrini canlı tutmaya çalışan, doğudan batıya, kuzeyden güneye bütün Türk Dünyasında önemli bir yere sahip olan Atsız Beg'in hayatı hakkında çok fazla ayrıntıya girme niyetinde değiliz. Çünkü bu güne kadar ona dair binlerce şey kaleme alındı. Yani onun 1905 yılında doğumu ile 1975'te ölümüne değin biyografisini vermektense, bizim uzmanlık alanımızla da ilgisi olması itibarıyla tarih anlayışı üzerinde durmaya çalışacağımızı, sadece birkaç hatırlatma ve özet ile yetineceğimizi belirtmek isteriz.

Elbette Atsız Beg hakkında yazarken tek bir cepheden bakmak olmaz. Çünkü birileri inkâra kalkışsa da o iyi bir tarihçi, iyi bir edebiyatçı, iyi bir şair ve fikir adamıdır. Dolayısıyla onun bir yönü değerlendirilirken, bütün bu özellikleri göz önünde bulundurulmak zorundadır. Yani edebiyatçılığına tarihçiliği, tarihçiliğine edebiyatçılığı ve bütün bunların üzerine fikir adamlığı sinmiştir.

Belki de doğrudan meselelere girmeden önce bir-iki küçük açıklama yapmakta da fayda var. Herkesçe malûmdur ki büyük devlet ve fikir adamları halkın gönlünde her zaman sevgiyle ya-

şadıklarından ölümsüzdürler. Tarihe mâl olan bu kişiler için resmi anma törenleri yapsanız da, yapmasanız da fark etmez. Demek istediğimiz bu konuda özel bir gayrete gerek yoktur. Çünkü milletin içinden çıkan ve millet tarafından bağırlarına basılan bu insanların unutulması imkânsızdır.

Mustafa Kemal Atatürk, Nihal Atsız, Ebulfez Elçibey, Alparslan Türkeş ve Rauf Denktaş gibi abide şahsiyetler son yüzyılda Tanrı'nın Türk milletine birer armağanıdır. Ama şu bir gerçek ki, sadece bunlar değil Türk milleti olarak milli değerlerimizin hiçbirisini anlamak için yeterince çabalamıyoruz. Onların ülkülerini hakikat yapmak uğruna ciddi bir gayretimiz de yok. Maalesef bu da bizim bir eksik tarafımız. Yani mesele yalnızca anmak ya da unutmakla sınırlı değil.

Çocukluğu Osmanlı Devleti'nin çöküşüne ve Cumhuriyetimizin kuruluşuna rastlayan Nihal Atsız, o vakitlerde Türklere reva görülen kötü muamelelere tanık olmuş, belki de Türkçülük, Türk milletini sevme, onu yeniden ihtişamlı günlerine döndürme ülküsü böylece doğmuş, bu yüzden etrafındaki insanları da teşvik etmiştir.

Öğrencilik hayatı talihsizlikler içinde geçen Atsız Beg'in ilk yüksek okul deneyimi Harbiye olduysa da, her Türk milliyetçisinin bildiği sebeplerden dolayı buradan ayrılarak İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde kendini bulmuştur. Edebiyat Fakültesindeki bu öğrenim hayatı Atsız'a hem mükemmel bir edebiyatçı, hem de tarihçi olmasının yolunu açtı. Okulunun başarılı talebeleri içindeki Atsız, 1926'da girdiği Edebiyat Fakültesinde de komünistlerle yaptığı mücadelelerle dikkati çekiyordu. Daha talebelik yıllarında ilmi meselelerde hocalarıyla tartışarak, onların Türk dili ve tarihi konusundaki yanlışlarını göstermek gibi birtakım nedenlerden ötürü üniversitedeki asistanlık hayatı da kısa sürdü.

Türkiye'deki ilk edebiyat tarihi çalışmalarından birisini gerçekleştiren Atsız Beg, Türk tarihine de çevriler ve telif eserleriyle katkıda bulunduğu gibi, kendisinden sonra "Milli Tarih Akımı" diye söylenecek olan yeni bir anlayışı yerleştirmeye gayret etti. Onun fikirleri bugün tarihi, bir ilim ve milletlerin hayatında hız verici bir vasıta olarak gören tarihçiler tarafından örnek alın-

maktadır. Milli tarihi Malazgirt ya da Anadolu'dan başlatanlara cahil ve budalalar[1] diyen Atsız Beg, Türk tarihini bir bütün halinde düşünür ve meselenin onu sistemleştirmekten ibaret olduğuna inanır[2]. Elbette onun da etkilendiği bir kültürel ortam var ki bu da, Osmanlı Devletinin son zamanlarında zuhur eden Türkçülük akımı vasıtasıyla, Türk tarihine yeni bir bakış açısının getirilmesidir. Bilim adamlarının Türk fikir hareketleri ya da aydınlanması şeklinde de isim verdikleri bu dönem ayrı bir araştırma alanı olduğundan, bu konuya da uzun uzun değinemeyeceğiz.

Bununla birlikte her tarihçi neredeyse kendi anlayışı çerçevesinde değişik bir tarih tarifi yapar ve tarih felsefeciliği konusunda da en bilinen şahsiyetlerden biri olan İbn Haldun'a göre tarih, insanların ve devletlerin durumlarıyla, hudutlarının nasıl değiştiğini; kudretleriyle, zayıflıklarının ne şekilde arttığını anlatan bir ilimdir. Bunun yanı sıra; kelimenin manasının içinde daha derin bir fikri varlık söz konusudur. Bu ise düşünmek, araştırmak, kâinatın yaradılış sebeplerini kavramak, hadiselerin nasıl vukua geldiğini incelemekten ibarettir[3].

Dolayısıyla tarih, geçmişte yaşanmış olayları tespit eden, görüldüğü toplumda bu hadisenin sosyal ve kültürel tesirlerini araştıran, dünya tarihindeki yankılarını belirleyen bir ilimdir. Bu yüzden tarih kitaplarının içindekiler bir nakilden ibaret olmayıp, unutulanları hatırlatmak ve tekrar gündelik hayatta önümüze çıkabileceğini öğretmektir. Kısaca özetlemek gerekirse, tarih; yaşanılan andan önceki zamandır. Bu geride bırakılan dönemde meydana gelen, geniş halk yığınlarını ilgilendiren kültürel ve siyasi olgular değişik kaynaklara başvurularak değerlendirilir. Tarihçi de, bunu yapan kişidir.

Ayrıca tarih, insanların geçmişlerinde yaşadıkları gelişmeleri, acı ve güzel olayları ilmi metodlarla araştırıp, bunlardan ders çıkararak, geleceklerini kurmalarına yarayan bir vasıtadır.

---

[1] Atsız, **Makaleler III**, İstanbul 1992, s.37; S.Öner, **Nihal Atsız**, İstanbul 1988, s.5-93.

[2] S.Y.Gömeç, "Atsız Beg'in İlim Dünyası ve Milli Meseleler", **Türkiz**, 5/30, Ankara 2014, s.142.

[3] İbn Haldun, **Mukaddime I**, Çev. Z.K.Ugan, İstanbul 1989, s.5.

Elbette bizim özetlemeye çalıştığımız şeyler, genel tanımlardan ibarettir. Bütün sosyal bilimlerde olduğu üzere, tarihin anlamı hususunda da tek bir doğru vardır diyemeyiz. Bu durum bir yana tarihin ana konusu insan olunca onun ortaya koyduğu her şey ile ilgilenmek zorundadır. Ancak burada şuna da dikkat etmek gerekiyor: Her ne kadar tarihin ilgi alanı mazide yaşananları günümüze aktarmaksa da, tarihçi hadiselerin sebepleri hakkında yorum yapmayı ikinci plana bırakmalıdır. Ama çağın tarihçilerinin en çok bu konuya eğildiklerini görmekteyiz. Buna da sosyal tarihçilik denip, kestirilip atılıyor. Pek tabi tarihçi sosyoloji, felsefe, psikoloji gibi ilim dallarını bilecek, fakat kendisini doğrudan doğruya bir sosyoloğun ya da felsefecinin yerine koymaya kalkarsa elbette yanlış olur.

Bununla birlikte kimi tarihçi geçmişte yaşanan hadiseleri günümüze olduğu gibi aktarır; bazısı bunlara birtakım kıssalar da ekleyerek dersler çıkarmamızı amaçlar; kimisi de bir doktor gibi her hadisenin sebep ve sonucunu araştırır. Bu bir tercih meselesidir. Durum böyle olunca tarihi yazmanın metodu, zamana ve şahıslara göre değişir. Bu yüzden tarih metodunda tek bir kalıba girmek de doğru değildir. Yani her tarihçinin kendi anlayışı, usulü ve tabiî ki metodunun olması gayet normaldir. Ancak burada şunu belirtmeliyiz ki; destan, efsane, masal veya hikâyelerle tarihi karıştırmamak gerekir. Bunların hepsinin konumu ve içerdiği manalar farklıdır. Ayrıca tarihte meydana gelmiş bir hadiseyi mümkün ise birkaç belgeyle teyit ettikten sonra kayda geçirmek gerekir. O yüzden mümkün olduğunca değişik vesika ve arşiv malzemelerine müracaat da fayda vardır. Fakat elde tek bir veri varsa, bu takdirde de yapacak bir şey yoktur.

Tarihçilerin gözden kaçırmamaları gereken bir husus da; hadiseleri meydana geldiği zamanın şartları içerisinde değerlendirmeleridir. Bugünün bakış açısıyla meseleleri açıklamaya çalışmak doğru değildir. Bizim şimdi yanlış gördüğümüz bazı şeyler, zamanın derinliklerinde şartlarında belki insanlara iyi gelmiş olabilir.

Geçmişi inceleyen, yaşanılan zamanı kayıt altına alan ve buna bağlı olarak geleceği şekillendiren tarih, milletlerin hafızalarını uyanık tutmak için vardır. Nihal Atsız'ın en çok üzerinde

durduğu hususlardan biri işte budur. Türk gençlerinin geçmişleriyle gurur duymaları için elinden gelen her şeyi yapmıştır. Tarihiyle övünen ve buna layık olmaya çalışan şuurlu bir gençliğin yetişmesi onun en büyük amaçlarından birisi idi.

Bununla birlikte tarih ilminin diğer hiçbir ilim dalıyla karşılaştırılamayacağı bir yana, kimilerinin de dediği gibi tarihçi tarafsız değildir. Ama bu onun, belgeleri tahrif ederek, yalan yazmasını da gerektirmez. Onlar mutlaka içinde yaşadıkları toplumdan ve o devrin fikri akımlarından etkilenmişlerdir ki, bu da gayet normaldir. Dolayısıyla tarihçi tarafsızdır gibi konuşmalar, boş şeylerdir. Her ilim dalının kendine mahsus özellikleri bulunduğu gibi, tarihi de sıradan bilim tanımlamasıyla izah edemezsiniz. Tarih geçmişle gelecek arasında bağ kuran, milli ruhu ve ülküleri canlı tutan bir bilim olması sebebiyle özel bir konuma sahiptir. Bu yüzden tarih milli ve evrensel olarak da ikiye ayrılabilir[4]. Bu noktada Atsız Beg milli tarihin ilmi metodlarla yazılmasını savunmuş, hazırladığı tarihi çalışmalar bu doğrultuda olmuş, ama bunu yaparken de insanları bezdirmeden, satır aralarına heyecan katarak tarihi sevdirmeye gayret etmiştir.

Bugün yine birtakım kişiler olur-olmadık yerlerde piyasaya çıkıp resmi ya da gayr-i resmi tarih gibi bazı söylemlerde bulunuyorlar. Tarihin resmisi veya gayr-i resmisi olmaz. Tarih, tabir-i caizse tarihtir. Her devlet kendi eğitim teşkilatlarında okutacağı tarihini mutlaka yine ilmi kurallar ölçüsünde kaleme alarak genç nesillere öğretir. Günümüzde ilk ve orta eğitim kurumlarında okutulan tarih kitaplarını hazırlayan araştırmacıların eserlerini resmi tarih deyip, sanki yalanlardan ibaretmiş gibi kimsenin aşağılamaya hakkı yoktur. Aslında insanlarımız bu şekilde konuşanların ilmi dünyası, geçmişi ve ideolojilerini incelediğinde ileri sürdükleri iddialar konusunda daha kolay karar verebilirler. Zaten tarih tenkidi usullerinden birisi de budur. Herhangi bir tarihi eserin kıymeti ölçülürken, onun yazarının hayatı, fikirleri, dünyaya bakış açısı önemli bir kıstastır. Kullanacağımız kaynakları bu çerçevede değerlendirir isek daha isabetli olur. Tabiî ki her şeye rağmen, burada hükümetlerin de bu gibi art niyetli

[4] S.Y.Gömeç, **Türk Kültürünün Ana Hatları**, 3. Baskı, Ankara 2014, s.341-342.

insanları konuşturmamak için, sık sık müfredat programlarını değiştirerek, kendi dünya görüşleri veya sembol insan tiplerini ön plana çıkaracak şekilde tarih eğitimine müdahale etmemesi gerekir.

Ayrıca tarihçi duyduğu bir hadisenin gerçek ya da uydurma olup-olmadığını araştırmadan nakletmemelidir. Yukarıda da belirtildiği üzere bazan tarihçiler inanç, fikir ve dünya görüşlerinin etkisinde kalarak hadiseleri kayda geçebilir. Bu doğru bir usul değildir. Bu yüzden tarihçi aktardığı belgelere bu gözle bakarak, bir süzgeçten geçirmelidir. Bizim işaret etmeye çalıştığımız bu hususlara eserinde değinen İbn Haldun, tarihçiyi çoğu zaman yanlış yazmaya yönelten şeyin, çağın idareci ya da önde gelen kişilerine yaranmak amacıyla gerçekleri olduğu gibi aktarmamasıdır, der[5].

Türk tarihinin ilmi metodlarla araştırılması ve ne gibi yolların takip edileceği hususunda 1924 senesinde kurulan Türkiyat Enstitüsü ile 1926'daki Baku Türkoloji Kongresinin önemli bir rolü vardır. Belki bu ilk zamanlarda pek anlaşılmasa da, Türkiyat Mecmuasında modern Türklük incelemelerinin ilk numunelerinin yayınlanması sonrakilere temel oldu[6].

Tarih ilminin ülkemizde bilimsel metodlar çerçevesinde gelişmesi hususunda hiç şüphesiz büyük Atatürk'ün önemli bir yeri vardır. Dolayısıyla bu konuda onun düşüncelerine de yer vermek gerekir. Türkiye Cumhuriyetinin kurulmasıyla ortaya çıkan milli devletin, milli şuurunun yaratılmasında dil ve tarihin önemi, dünyanın diğer devletlerindeki yapılara da bakılarak anlaşılmıştır. Mustafa Kemal Atatürk, tarihin milletlerin varlıklarını koruması, kuvvetini geliştirmesi noktasında son derece mühim bir mefhum olduğunun bilincindeydi ve Türk Devletinin tesisiyle beraber bu konuya çok ciddi bir şekilde eğildi. O, milleti dil ve kültür birliğiyle birbirine bağlanmış siyasi ve sosyal bir insan topluluğu olarak görüyor ve milliyet meselesi konusunda da gecikildiğini, bu hususa ilgisiz kalındığını, Osmanlı Devleti

[5] İbn Haldun, **a.g.e.**, s.82-84.

[6] R.Çiçek, "Modern Türk Tarihçiliğinin Oluşumunda Türklerin Kökeni Sorunu", **The Central Asiatic Roots of Ottoman Culture**, İstanbul 2014, s.25.

içerisindeki gayr-i Türklerin milliyetçilik ülküsüyle kendilerinden ayrıldıklarını, Türk Devleti zayıfladığı anda hor ve hakir görüldüğünü belirtir. Bunun sebebini de kendimizi unuttuğumuza bağlar ve "dünyanın bize karşı saygılı olmasını istiyorsak, önce kendimizi ve milliyetimizi sevdiğimizi hâl ve hareketlerimizle ispat edelim" der. Ümmet düşüncesi yerine, milli dil ve tarih şuuruyla oluşturulacak bir milli kimlik vurgusunu gündeme getirir. Onun, "Türk çocuğu atalarını tanıdıkça, daha büyük işler yapmak için kendisinde kuvvet bulacaktır" sözündeki derin manayı en iyi anlayacak kişiler Türk tarihçileridir. Dolayısıyla yukarıdaki bu cümle Atatürk'ün dil ve tarih meselelerine neden önem verdiğini gösteren en iyi örneklerden birisidir.

Mustafa Kemal'e göre, bugünkü Türk milletinin içerisinde kendisine Kürtlük, Çerkezlik, Lazlık veya Boşnaklık fikri propaganda edilmiş vatandaşlar vardır. Bunlar birkaç düşman körüklemesi olup, bu halkların da büyük Türk camiası içinde ortak maziye, ahlaka ve hukuka sahip bulunduklarına, aynı kaderi paylaştıklarına değinir. Atatürk'ün bu tespiti, 20. yüzyıl sonu ile 21. asır başlarında Türkiye'de yaşanan bölücülük faaliyetleriyle çok örtüşmektedir. Bu büyük insan onlarca yıl önce başımıza gelebilecek tehlikeyi sezmiş ve bu konunun hafife alınacak bir şey olmadığını adeta işaret etmiştir.

Ayrışmak için değil, birleşmek için milli devlet ve kimliğin teşekkülünde tarih ve dil faktörünün öneminin farkındaki Mustafa Kemal, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla birlikte tarih çalışmalarına hız verdirdi. 1930 ocağında toplanan Türk Ocakları Kurultayında, Ocağın yasasına, Türk tarih ve kültürünün ilmi metodlarla incelenip, bastırılması vazifesini de koydurttu[7]. Tarihin ilmi usullerle yazılması ve öğretilmesinin devlet işi olduğu bilincindeki idareciler, bunun nihai adımı olarak, 15 Nisan 1931'de Türk Tarihi Tedkik Cemiyetini açtılar. Elbette ki geçmişi şan ve şereflerle dolu bu millet tarihine kayıtsız kala-

[7] Y.Kaştan, "Ulus Devlet Modeli İçinde Tarih Bilimi ve Eğitiminin Yeri", **Beşinci Uluslararası Türk Dünyası Sosyal Bilimler Kongresi**, Celalabad 2007, s.498-500; S.Gömeç, "Türklerin Ortak Tarihi Üzerine", **Dünya Uygarlığı İçinde Türk Uygarlığı: Tarih ve Dil Meseleleri Kurultayı**, C. I, Eskişehir 2014, s.164-165.

mazdı[8]. Fakat Atatürk'ün kurduğu Türk Tarih Kurumunun bir aralık üstüne vazife olmayan işlerle uğraşmaya başladığına da şahit olduk. Bu ise onun güvenilirliğini yitirmesine bir işaret idi.

Burada onun "tarih yazmak, tarih yapmak kadar mühimdir. Yazan yapana sadık kalmazsa değişmeyen hakikat insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır" sözünü de yabana atmamak lazım. Pek tabiî ki belgeleri zorlayıp, gerçekleri saptırmaya kalkışırsanız herkes size güler, söylediklerinize de itibar etmez. Tarih, gazeteler veya magazin dergilerinde anlatılanlardan çok öte bir şeydir. Zaman zaman buralarda birilerini ya da bir hadiseyi karalama uğruna uydurma belgelere bile rastlamaktayız.

Tarihin ana amacı siyasi, askeri ve diğer kültürel olayların ortaya konmasıdır. Dolayısıyla tarihçi iktisadi ve kültürel vakaları da incelemekle beraber, bunları tarihmiş gibi ileri sürüp, birtakım felsefi fikirler içerisinde kendini kaybetmemelidir. Aksi durumda evvelce de belirtildiği üzere değişmeyen hakikatler insanlara şaşırtıcı gelir. Anlatılmak istenen düz, yalın ve dosdoğru olmalıdır. Hadise ya da şahısların iyi veya kötü yönleri üzerinde durulurken ölçüyü kaçırmamak gerekir.

Nihal Atsız romantiktir, fakat bu romantizmi insanların okudukları şeyden keyif almaları için edebi ölçülerde kullanmıştır. Yani hiç kimse ona ne tarihi, roman, ne de hikâyeleri açısından geçmişin hakikatleriyle ters düşüyor diyemez. Anlattığı her hadiseyi mutlaka tarih ilminin verileri ışığında kaleme almıştır. Buna binaen bu büyük âlim "Türk Tarihi Üzerinde Toplamalar" isimli kitabının önsözünde; "tarihin temeli veya iskeleti siyasî ve askerî vukuattır. Siyasî ve askerî vukuatı en arka plâna atıp da cemiyetlerin medenî ve iktisadî hayatını tetkik etmek iddiasında bulunan son nazariyeler ve iddialar kendileriyle birlikte okuyucuları da aldatıyorlar demektir. Tarih doğrudan doğruya bir terbiye vasıtası olduğu için her milletin kendisine göre bir tarih tarzı bulunmalı, fakat bu tarzda yalana yer verilmemelidir. Yalan söylemek tarihleri şerefli olmayan küçük milletlere bırakılmalıdır"[9] der.

---

[8] Gömeç, **a.g.e.**, s.342-343.

[9] Atsız, **Türk Üzerinde Toplamalar**, İstanbul 2011, s.10-11.

Yukarıdaki izahın ardından meselelere girdiğimizde, Türk dünyası ve tarihinin sınırlarının sadece Türkiye'den ibaret olmadığını da herkes bilir. Hele Sovyetler Birliği dağılıp, Türkistan ve Balkanlar gibi bölgelerde yeni cumhuriyetler ortaya çıktıktan sonra, muazzam bir Türk nüfusunun olduğunu gördük. İşte bu hususi yapıya binaen, Türk tarihinin çerçevesinin de farklı olması lazımdır. Türk tarihinin milli bir anlayışla yazılması gerektiğini üzerine basa bas vurgulayan tarihçi, edebiyatçı ve fikir adamı Nihal Atsız; "eski tarihçilere ve tarihi kitaplara baktığımızda, son zamanlara kadar Türk tarihinin hiçbir sistematiğe sokulmadan, klasik bir tarih anlayışıyla yazıldığını" söyledikten sonra; "gerçi bugün de durum pek değişmiş sayılmaz. Osmanlı sülalesi zamanında bizde hâkim görüş; Türk tarihinin en eski çağları olarak Oguz Kagan Destanı'ndan bahsedilir, sonra kısa bir Selçuklu tarihi anlatılarak, Osmanlılara geçilirdi. Böylece eski tarihçiler, Türk tarihini sözde bir bütün halinde tutmakla birlikte, Osmanlılara daha önemli bir mevki verirlerdi. Bu o zamanlar için gayet normal karşılanabilir; çünkü her şey mevcut hâkim sülale etrafında şekilleniyordu. Ancak bu tarih görüşü 15. yüzyıldan sonra tamamen değiştirilmiş, ünlü Osmanlı tarihçileri (örnek Hoca Saadeddin) eserlerine hemen Osmanlılara girmekle başlamışlardır. Bundan sonra da bizim için Türk tarihi, Osmanlı tarihinden öteye gidememiştir", demiştir.

Mesela gerçekten, eserini II. Bayezıd'a sunan Neşri'nin tarihine baktığımızda; "bu Osmanogulları tarihine dair kitaptır" diye başlar ve sonra Oguz Han evladı ve bunları anlatıp; Anadolu Selçukluları ile Karamanlılara kısaca değinip, Osmanlılara geçer. Bunlar bir yana Mustafa Nuri Paşa tarafından yazılan Netayic ül-Vukuat bile böyledir. Esasında daha evvelki Selçuklu, Gazneli, Harezmşahlar gibi hanedanların da Osmanlı'dan farklı davranmadıklarını söylemek gerekir[10]. Eski Türk devletlerinde tarih şuurunun oluşmaması, halkın kendi tarihini bilmemekten de kaynaklanmaktadır. Yoksa Gazneli Mahmud'un, Firdevsi'ye kendi atalarına hakaretlerle dolu Şeh-nâme'yi yazdırtmasını başka nasıl açıklayabiliriz? Herhalde Osmanlı vakanüvisleri Hunların torunu olduklarını bilselerdi, kitaplarında onlardan da bahsederlerdi.

---

[10] Ş.Günaltay, **Mufassal Türk Tarihi**, C. I, İstanbul 1928, s.4.

Onsekizinci yüzyılla birlikte dünyadaki yeni gelişmeler ve özellikle de Avrupa'da yaygınlaşan Türklük Bilim (Türkoloji) çalışmalarının hızlanması neticesinde, bu yanlış anlayış biraz da olsa sarsıldı. Maalesef Türk adının tahkir manasına kullanıldığı bir çağda; ki Türk Devletinin sınırları içinde yaşayan, onların sayesinde var olan, bu gün dahi sıkıştıklarında kapımıza dayanan, sayıları yüz milyonlarla anılan, ama 3-5 milyonluk Yahudi'ye gücü yetmeyen başta Müslüman Araplar, Türkler için "Etrak-ı bi idrak" der iken; Batılılar Türklerin geçmişte münasebet kurdukları kavimlerin vesikalarını inceleyerek, Türklerin en eski tarihini yazdılar[11]. Bilhassa J.M.De Guignes'nin, eski Çin tarihlerinde ve daha sonraki kaynaklarda yer alan Türklerle alâkalı bölümleri tercümesi, modern Türklük Biliminde bir çığır açtı. Süleyman Paşa'nın (1838-1892) askeri okullar için kaleme aldığı Tarih-i Âlem'le, İslam öncesi Türk tarihini öğrendik. Varlığımızın ve köklerimizin Osmanlılardan çok daha gerilere uzandığı görüldü. Eski Türklerden bahseden bölümler okul kitaplarına kadar sokulmakla birlikte, Türk tarihi bir sıraya konulmadı. Hâlbuki Türk tarihi aralıksız bir bütündü. Yapılması gereken, Atsız Beg'in de üzerinde sıklıkla durduğu şey sadece onu sistemleştirmekti[12]. İşte bu noktada da tarih ilmiyle uğraşanların arasında anlaşmazlıklar doğdu.

Cumhuriyetle birlikte Asya Türk tarihi konusunda ciddi tedkikler yapılırken; 1932'de ortaya atılan ve Güneş-Dil Teorisi diye de anılan tarih tezinin amaçları arasında, Osmanlı ve Selçuklu öncesi Türk tarihini araştırmak, Türklerin Orta Asya ile olan bağlarını incelemek ve eski Anadolu medeniyetleriyle ilginin ne derece olduğunu belirlemeye çalışmak vardı. Bunlar, neredeyse 17. asırdan beridir devamlı toprak kaybeden ve girdiği savaşların pek çoğunda yenik düşen Türklerin kurduğu genç Cumhuriyet halkının Türk milli kimliği etrafında birleşmesi için hız kazandıracaktı. Aslında bu düşünce çok samimi duyguları yansıtmaktadır. Bunu bazan birtakım kendini bilmezler ırkçılık diye yorumladılar. Esasında o güne kadar ihmal edilen

[11] Günaltay, **a.g.e.**, s.5.

[12] S.Y.Gömeç, "Türk Tarihi Üzerine Düşünceler", **Erciyes**, 38/453, Kayseri 2015, s.3.

ve önemsenmeyen tarihin ciddi bir şekilde öğrenilmesi için bir arayıştı. Ancak bilindiği üzere uygulamada ve araştırmalarda zaman zaman aksaklıklar ve yanlışlıklar da yaşandı. Anadolu'daki köklerimizin çok eskilere gittiğini ispat gayesiyle, sağlam deliller bulunmadığı halde, bu topraklarda bir vakitler yaşayan, fakat bu gün esamisi bile okunmayan, ölüp-gitmiş pek çok halk Türklüğe mâl edildi.

Biz Anadolu Türklerinin Hitit, Frig vs. halklarla ne ilgimiz olabilir. Bunları Türk tarihini başlatırken anlatmak saçmalığın zirvesidir. Elbette onlar öğretilmesin demiyoruz, ama Türk tarihinin bir parçasıymış gibi çocuklarımıza anlatırsak kendi köklerimiz ve kültürümüzden öyle çabuk uzaklaşırız ki, ne olduğumuzun farkına bile varamayız. Bir başka husus ise, bir ülkeye sahip çıkmak için illa da o toprakların ilk sakinleri olmak gerekmez.

İşte birtakım hataları ihtiva eden bu tarih tezine Z.V.Togan gibi tarihçiler itirazda bulunmuşlar, Atsız Beg de onun talebesi olması hasebiyle milli eğitim bakanına çektiği telgraf ile hocasının yanında yer almış, bakanlık da Edebiyat Fakültesi dekanına baskı yapıp, Fuad Köprülü'nün asistanı olan bu genç edebiyatçı ve tarihçinin işine 1933'te son vermiştir. Fakat o kendine reva görülen haksızlığın altında kalmayıp, bir toplantıda dekanı tokatlamaktan da çekinmemiştir[13].

Bu durum bir yana bazı tarihçilerin yaptığı bir yanlış da; günümüzde izleri silinmiş birtakım kavimlerle ilgili ele geçen tek bir vesika veya ipucundan yola çıkarak, sanki kesinmiş gibi sonuçlara gitmektir. Hâlbuki tarih ilminde böyle bir şey yoktur. Örnek vermek gerekirse, tarihi bir halkın gelenek ve göreneklerinin bir kısmının bugün hâlâ yaşayan bir toplulukta rastlanılması, bu ikisinin aynı millet olduğunu göstermez.

Türkiye Cumhuriyetinin kurulmasıyla beraber tarih kitaplarının yeni bir anlayışla kaleme alınmaları zaruri hale geldi. Eskiden tarih deyince peygamberlerin hayatı veyahut yukarıda da değinmeye çalıştığımız üzere Oguz Kagan'ın faaliyetleri ile Osman Gazi ve çocuklarının fetihleri akla geliyordu. Elbette tarih bir yerde kahramanların hayat hikâyesidir, ama bu, o kahraman-

[13] Öner, **a.g.e.**, s.17.

ları ortaya çıkaran milletlerin yaptığı işlerin göz-ardı edilmesini gerektirmez. İşte bu yüzden Türk denen bu milletin ortaya çıkışı, adını alması, nereleri kendine yurt tuttuğu tarih kitaplarına girmek zorundaydı.

Atsız Beg'in şiirleri de, yine milli havayı yansıtması bakımından bu konudaki tek numunedir. İstisnasız bütün Türk milliyetçileri bu manzum eserlerden etkilendikleri gibi, pek çok sıradan kişinin de içindeki Türklük ateşinin parlamasına vesile olmuştur. Tarihi kahramanların yazdığına inanan Atsız Beg, "Kahramanlık" adlı şiirinde:

Kahramanlık ne yalnız bir yükseliş demektir,
Ne de yıldızlar gibi parlayıp sönmektir.
Ölmezliği düşünmek boşuna bir emektir;
Kahramanlık; saldırıp bir daha dönmemektir[14], diyor.

Bu durum bir yana, yukarıdaki izahların ardından sıra, Türk tarihini nasıl bakmamız, nasıl öğrenmemiz ve nasıl öğretmemiz gerekir, suallerini cevaplamaya gelmiştir. Özellikle büyük fikir adamı Nihal Atsız bu suale cevap vermek istemiştir. Onun düşüncesine göre, Türklerin tarihi ne bir İngiliz, ne bir Alman, ne de Fransız tarihine benzemiyordu. Bugün dünyadaki önde gelen bazı milletlerin oluşum süreçleri bilinmektedir. Çünkü bu milletlerin geçmişi tarihin gözleri önünde cereyan etmiş bir vakadır. Hakikatte ise Türk milleti tarihin ilk günlerinden beri vardır. Yani Türkler dünyanın en eski halklarından birisidir. Tarihte iki toplum mevcuttur ki, başından binlerce felaket geçmesine rağmen günümüze kadar varlığını sürdürmüştür. Bunlardan birisi Çinliler, diğeri de Türklerdir. Dünyada hiçbir halkın mazisi bu kadar çetin ve karışık değildir. Bundan başka diğer birçok devletin tarihi hemen hemen dar bir alanda vuku bulduğundan onların tarihini sıraya koymak mümkündür. Hâlbuki Türklere bakıldığında eski dünyanın üç ana kıtasında da uzun yıllar hayat geçirdiklerini görürüz. Buna bağlı olarak buralarda silinmeyen izler bırakmışlardır. Öyleyse Türk milletinin büyüklüğüne inanıyorsak, tarihimize vereceğimiz istikamet, dileklerimize uygun olmalı ve bu sistem bize yalnız geçmişimizi en parlak şekilde

[14] Atsız, **Yolların Sonu**, 6. Baskı, İstanbul 1980, s.46.

göstermekle kalmamalı, aynı zamanda ilerisi için de yol çizmelidir. Yani biz kimdik ve kim olmalıyız sorusunun cevabı da tarih öğrenmekle verilebilir.

Tarihçi ve fikir adamı Nihal Atsız yine bu konuda görüşlerini şöyle özetliyor: Türkler için millet-devlet temelinde bir tarih anlayışını kabullenmek milli menfaatler açısından daha uygun olduğu halde, millet tarihi şöyle dursun, devlet ve vatan tarihi bile bir yana bırakılarak, yalnız sülale ve rejim tarihi esas alınmıştır. Her hanedan bir devlet sayılmış, Türkler şimdiye kadar sülaleler sayısınca devlet kurduklarını ileri sürmüştür. Fakat düşünülmemiştir ki, o kadar devlet kuran bu millet, onları neden yaşatamadı? Başka milletler bunları hükümdar sülaleleri gördükleri halde, Türklerde ayrı devletler olarak algılandı. Bazan iki veya daha çok sülale idaresi altında yaşayan Türk zümrelerinin olması ve onların birbirleriyle çarpışması bu kuralı bozmamalıydı. Neticede bir taraf, diğerine üstünlüğünü şu veya bu şekilde sağlamıştır. Nasıl ki, 20. yüzyıla kadar Almanya'da birçok sülale vardıysa ve bunların bazıları Fransızlarla birleşerek kendi kardeşlerine karşı cephe aldıkları halde, bir Alman devleti sayılmışlar ise, Türklerde de aynının olması gerekirdi[15].

Bugün dahi Türklerin tarihte kaç devlet kurdukları tartışılıyor. Bundan sonrada herhalde bir ortak noktada buluşmak çok zor görünmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Devletinin armasında yer alan ve onaltı Türk devletini temsil ettiği söylenen yıldızlar meselesi bile muammadır. Bayraklardaki şekillerin çoğunun uydurma olması işin bir başka yüzüdür. İşte bu yüzden tarihçilerin bir kısmı sayı 16 değil, 116 derken, bir bölümü de 150, 200'lere çıkıyor[16].

Bu meseleye de parmak basan Atsız Beg, Türk tarihinin belli bir sistemle ve milli anlayışla yazılmamasının başlıca sebebini, hanedancılık zihniyetinin etkin rol oynamasına bağlar. Türklerde sülaleler kutsal sayılmış, onlar devrilirse herşeyin sona ereceği sanılmıştır. Halbûki bu durum günümüzün hükümet değişikliklerine benzemekteydi. Bundan başka şunu da unutmamak lazım ki, yıkılan sülaleler devlet gibi gösterilirse, Türklerde siyasi

[15] Atsız, **Türk Tarihinde Meseleler**, 2. Baskı, İstanbul 1977, s.7-14.

[16] Gömeç, **a.g.m.**, s.4.

bir istikrarın olduğu da iddia edilemez. Böyle bir tarih anlayışından Türk milletinin kazanacağı hiçbir şey yoktur. Dolayısıyla Türk tarihi öğretilirken ve yorumlanırken çok dikkatli davranılmalı; halkımızın deyimiyle kaş yaparken, göz çıkarılmamalıdır.

Bazan Türk tarihinde iç karışıklıklar ve ayrılıklar uzun müddet sürmektedir. Mesela Anadolu'da "Beylikler" zamanındaki teşekküllerin hepsini bir devlet olarak saymak imkânsızdır. Zaten pekçoğu bağımsızlığın bütün şartlarını bile yerine getirmiyordu. Burada gerçek olan şey, Batı Türklerinin bir müddet hâkimiyeti doğuya kaptırmalarıdır; Çingizliler ve Temürlüler çağında olduğu gibi. Herkes başını kuma sokuyor. Ama Türklerin tarihinde uzun bir müddet Çingizli egemenliği söz konusudur ve biz bu durumu görmezden geliyoruz. Bu arada neden Türkiyeli tarihçiler Temürlüleri tarihimizin bir parçası olarak görmek istemezler? Osmanlı Devletini bir fetret çağına sürüklemeleri buna sebep olamaz. Yavuz ile Şah İsmail'in 1514 senesinde Çaldıran'da savaşmaları Türk tarihinin en talihsiz hadiselerinden biridir. Belki de Arapların geçmişteki bir iktidar kavgası yüzünden çıkmış anlaşmazlığın kan davasını neden Türkler üstleniyor? Günümüzde Sünni Türklerle, Şii veya Alevi Türkler arasındaki düşmanlık, tarihteki bu olaylarla da körükleniyor. Arapların kan davasını Türklerin sürdürmesi, son derece mantıksız bir şeydir. Şiilik veya Sünnilik Türk milletinin milli meselesi midir? Eminiz, Yavuz ile Şah İsmail böyle bir mücadelenin Türklerin arasında sonraki yıllarda onulmaz yaralar açacağını bilselerdi, oturup bir ortak nokta da birleşirlerdi.

İşte bunun yanısıra, mazide Türklerin birbirleriyle yaptıkları kavgalarda tarihçilerin taraf tutmamaları da önemli bir konudur. İki Türk sülalesi arasında gerçekleşen harplerde, birini dost, diğerini düşman olarak görme hatasına düşülmemelidir. Bu gibi şeyler husumet ve ayrılıkları daha da körüklemekten başka bir işe yaramaz. Maalesef bazan hiç layık olmayan insanları göklere çıkarıyor, zaman zaman da sırf bizim dünya görüşümüze uymuyor diye insanları yerin dibine batırıyoruz ki, bu doğru bir yol değildir. Dolayısıyla Atsız Beg, Türk tarihinin meselelerini ele alırken Çingiz, Temür, Yıldırım Bayezıd, Yavuz, Şah İsmail vs. hepsi tarihimizin bir parçasıdır demiş ve eserlerinde de hiçbir vakit birini küçültüp, öbürünü yükseltmemiştir.

Büyük fikir ve ilim adamı Nihal Atsız, milli menfaatlerimiz ve bugünkü bilgilerimiz ışığı altında Türk tarihi ikiye ayrılabilir diyor:

1- Anayurttaki Türk tarihi.

2- Yabancı illerdeki Türk tarihi.

Anayurttaki Türk tarihinin en eski çağları 11. yüzyıla kadar, Doğu Türk ilinde geçer. Bu Doğu Türk ili veya Türk yurduna Mogolistan ve Doğu Sibirya da girer. 11. asırda, Selçuklularla beraber batıda ikinci bir anayurt daha kurulmuştur ki, bunun adı Türkiye'dir. Ama burası sanıldığı gibi Anadolu Yarımadasından ibaret değildir. Bu vatanın sınırlarına bugünkü Türkiye, Balkanlar, Kafkasya ve Azerbaycan, Irak ile Kuzey Suriye dâhil olmaktadır. Doğu Türk ili ve Türkiye tarihleri aralıksız bir bütün halinde halâ sürmektedir. Üstelik zaman zaman bu iki yurt Çingiz, Temür ve Osmanlı çağlarında birleşmişlerdir ki, hafızları canlı tutan tarih, milletlerin büyüme ve güçlenme ülküsüne de yön verir.

Yabancı illerdeki Türk tarihi ise, Türklerin yerli ahaliler üzerinde üstünlük kurdukları devletlerin tarihidir. Bunlar devamlı olmamış, sonunda bu Türkler hükmettikleri milletlerin arasında erimişlerdir. Bunun çeşitli sebepleri vardır; en belli başlıcası nüfus hadisesidir. Yani sürekli harpler ve kırgınlardan eriyen ahaliye arkadan gelenlerle takviye yapılamamıştır. Mesela bugünkü Mısır devleti, Türk askerlerine dayanan bir hanedan tarafından kurulduğu halde, günümüzde Mısır tamamıyla bir Arap devletidir[17]. Buna benzer olarak, Orta Avrupa'daki Avar ve daha sonraki Kuman-Kıpçak hâkimiyetleri gösterilebilir. Ne yazık ki Peçenekler ile Kumanlar ellerinde o kadar güç olmasına rağmen birlikte hareket edip, devlet kurma teşebbüsünde dahi bulunmadılar. Bu da Türk tarihinde üzerinde düşünülmesi gereken bir durumdur.

Ayrıca burada şuna da değinmeyi faydalı görüyoruz ki; aşağı-yukarı bütün dinlerin kitaplarında bazı tarihi hadiseler anla-

[17] Bu konu için bakınız, Atsız, **Türk Tarihinde Meseleler**, 2. Baskı, İstanbul 1977, s.7-14; Atsız, **Türk Tarihi Üzerinde Toplamalar**, İstanbul 2011, s.9-27; Y.Çavuşoğlu, "Nihal Atsız ve Tarih Anlayışımız", **Yüce Erek**, 2/13, Ankara 2000, s.16-17; A.B.Ercilasun, **Makaleler**, Haz. E.Arıkoğlu, Ankara 2007, s.567-573.

tılır. Bunun yanı sıra Allah kavramı, yaradılışın sırları vs. hususlardan yola çıkarak, birtakım dini tarih felsefeleri ortaya koyup, bundan bir tarih metodu geliştirerek, bütün tarihi hadiselerin temeline din faktörünü yerleştirmenin de şahsi kanaatimizce doğru olmayacağını düşünüyoruz. Tıpkı Marksist tarih felsefecilerinin her şeyin sebebini sınıf çatışmalarına bağlamaları gibi[18].

Tarih, sadece mazideki kahramanlık hikâyelerini ya da başarıları günümüze aktarmak olmamalıdır. Elbette bir millet tarihindeki şanlı sayfalar ile övünme hakkına sahiptir. Ancak yapılan hatalar ve yanlışlar da birer birer ortaya konup, bunların sebepleri açığa çıkarılırken, sonucunda toplumun neler kaybettiği ve hangi zarara uğradığının hesabı, müsebbiplerinden sorulmalıdır.

Tarihimiz yalnızca zaferlerle dolu ve yaşadığımız dünya da toz pembe değil. Son üçyüz yıldır bilhassa komşumuz dediğimiz halklar başta olmak üzere, dünyanın bir ucundan kalkıp, vatanımızı işgale gelen devlet ve milletlerin katliamlarına maruz kaldık. En güvendiğimiz insanlar bizi sırtımızdan bıçakladı. Bunları yok saymak, tarih kitaplarında yazmamak veya düşmanlıkları unutturmaya çalışmak, Türk milletine yapılacak en büyük hainliklerden birisidir. Bu yüzden Atsız Beg zaman zaman çıkardığı dergilerde Türk milletine karşı yapılan ihanet ve alçaklıkları yazmaktan geri durmamış, devletlerin arasında dostluk değil, menfaat birlikteliği vardır, diyerek kimseye güvenilmeyeceğine, hele hele bizi sırtımızdan hançerleyenleri affetmenin büyük bir gaflet olacağına vurgu yapmıştır[19]. O buna binaen, "Milletleri Ruhlandırmak" adlı yazısında; "çalıştırılan bir makinenin durmaması için nasıl arada bir yağlanması gerekiyorsa, yaşayan milletlerin de manevi bakımdan çürümemesi için ruhlandırılmaya öylece ihtiyacı vardır. Ruhlandırmak, bir millete geçmişteki büyüklüklerini, büyüklerini hatırlatmak; hatta bozgunlarını, uğradığı ihanetleri andırarak ibret almasını sağlamak ve hepsinden mühimi de yarın için büyük milli hedefler göstermekle sağlanır" der. Acaba bu işi tarihçilerden başka kim daha iyi yapabilir? Ayrıca o; "tarihi bilmek millî kudret ve millî kusurları da bilmek demektir.

[18] Gömeç, "Türk Tarihi Üzerine...", s.1-6.

[19] Atsız, "Tarih Şuuru", **Orkun**, Sayı 29, İstanbul 1951, s.24.

Bundan dolayı bilhassa milleti idare edenlere lâzımdır"[20] diyerek de bu ilmin önemine vurgu yapar.

Yusuf Has Hacib devleti bir aya benzetir. Ay doğarken önce küçüktür, sonra büyür ve yukarı tırmanır. Dolunay vaktinde her yere ışık saçar. Dolayısıyla bütün insanlık ondan istifade eder. Bu sırada zirvededir. Sonra tekrar küçülür ve görkeminin kaçtığını söyler. Yusuf Has Hacib'ten 300 yıl kadar sonra yaşayan İbn Haldun'un görüşü de aşağı-yukarı böyledir. O da, devletin başlangıç tarihini gelişmeye doğru yürüyüş çağı şeklinde yorumluyor. İkinci devre ise, rahatlığın ve israfın bol olduğu bir dönemdir. Devlet hayatında üçüncü safha, yorulma ve yıpranma vaktidir. İhtiyarlık geldiğinde de yıkılma kaçınılmazdır. Görüleceği üzere her ikisi de benzer şeyleri söylediği halde, biz tarihçiler nedense hep İbn Haldun'u örnek verip, Yusuf Has Hacib'i dikkate almayız. Bu kendi değerlerimize ve bizden olanlara kayıtsızlığımızın göstergesidir.

Bütün bunların ardından belki de bazı ilim adamlarının işaret ettiği üzere, Türk tarihini bir bütünlük içinde ele alabilmek için Kaşgarlı Mahmud nasıl batıdan doğuya doğru Türklerden bahsetmiş ise; biz de yüzyıllara göre Türk tarihini yazabiliriz[21]. Çünkü Türk tarihinin Batılıların anlayışına göre oluşturulan çağlara bölünmesi meselesi hala tartışılmaktadır. Umumiyetle Avrupalıların kendi tarihlerini esas aldıkları bu tasnif çalışmasını, bizdeki eski tarihçiler olduğu gibi aktardıklarından birtakım sıkıntılar yaşanıyor. Bugün Türk tarihçileri hem bu hale karşı gözüküyorlar, hem de seneler evvel yapılan yanlışlıkları tekrarlamaktan geri durmuyorlar. İşte bu yüzden Atsız Hoca, Türklerin tarihi çağlarını: 1- Uzak Doğu Medeniyeti Çevresindeki Türk Tarihi, 2- Yakın Doğu Medeniyeti Çevresindeki Türk Tarihi, 3- Batı Medeniyeti Çevresindeki Türk Tarihi diye bölmektedir[22]. Eğer Türk tarihi illa da bir çağ esasına göre ayrılacaksa, bu Türk Eski Çağı, Türk Orta Çağı, Türk Yeni Çağı, Türk Yakın Çağı vs. şeklinde olmalıdır. Tabiî ki bunların sınırlarının nerede başlayıp, nerede bittiği meselesini de uzman Türk tarihçileri halledecek-

---

[20] Atsız, **Makaleler III**, s.211; Atsız, **Türk Tarihi Üzerinde...**, s.10.

[21] Gömeç, **a.g.e.**, s.347.

[22] Atsız, **Türk Tarihi Üzerinde...**, s.17.

tir[23]. Avrupa ve diğer dünya tarihleri ise belki ayrı ayrı ele alınmalıdır.

Atsız Beg'in romanları ile hikâyeleri de Türk edebiyatının klasikleri arasına girmiştir. Bunların büyük bir çoğunluğu tarihi hadiselerin etrafında kurgulanmıştır. Özellikle Bozkurtlar (bu ilk önce iki kitap halinde neşrolunmuştur: Bozkurtların Ölümü, Bozkurtlar Diriliyor) ve Deli Kurt gibi tarihi romanları Türk gençlerine vatan ve millet sevgisinin verilmesi yanında, bu aşkın her şeyden üstün olduğunu vurgulayan harikulâde eserlerdir. Tabiki onu bu konuda başarılı kılan tarih bilgisiyle, edebiyatçılığını birleştirmesidir ki, bugün Türkiye ve Türk Dünyasının her yerinde Atsız'ın eserleri üzerine çalışmalar yapılmaktadır.

Türk dilinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasında son derece duyarlı olan Atsız Hoca, yazılarında da dilimizi en mükemmel şekilde kullanmaya gayret göstermiştir. Zaten Türklüğün ilerleyebilmesi için belirlediği dokuz ülküden biri, temiz Türkçeyi yaşatıp, geliştirmektir. Mümkün mertebe öz Türkçe yazan Atsız, her ne olursa olsun dilin korunması taraftarıdır. Elbette ki dile sahip çıkmak, dildeki kelimeleri kendi kaynaklarıyla zenginleştirme ve kullanmayla mümkündür[24]. İnsanlar farklı kültür çevrelerine veyahut dinlere girebilir, bu o kadar mühim değildir. Çünkü neticede bir tercih meselesidir. Ancak bir milletin dili yok olduğu an, o toplumdan söz etmek de imkânsızdır.

Ünlü Türk sosyologu Z.Fahri Fındıkoğlu onu; "Türklük davası yolunda yılmadan çabalayan tek bir adam" olarak tarif ediyor. İşte Türk ve tavizsiz Türkçü olması nedeniyle, kasıtlı biçimde Atsız Beg'in tarihçiliğine, edebiyatçılığına ve Türkçülüğüne birtakım densizler dil uzatmaktadırlar ki, bunu yapanların çoğunun soy özürlü olduğunu biliyoruz. Kendisini bir halt sanan ve ünlenmek isteyen zavallı insanlar ona saldırarak bir yerlere geleceklerini sanıyorlar. Hâlbuki bu büyük fikir ve ilim adamının kaleme aldığı tarihi romanlar, yüzlerce makaleyi bir kenara bırakın yazdığı tarih kitapları bile birer başvuru eseridir. Sadece bunların bazılarının isimlerini saymak istiyoruz.

---

[23] Gömeç, **a.g.m.**, s.6.

[24] S.Y.Gömeç, "Türk Milli Kimliğinin Teşekkülünde Türk Dilinin Önemi", **21. Yüzyılda Türkiye'de Sosyal Bilimler ve Toplum Sorunları Sempozyumu Bildiri Kitabı**, Ankara 2013, s.81.

1- **Türk Tarihi Üzerinde Toplamalar**, İstanbul 1935.

2- **XV. Asır Tarihçisi Şükrullah. Dokuz Boy Türkler ve Osmanlı Sultanları Tarihi**, İstanbul 1939.

3- **Müneccimbaşı Şeyh Ahmed Dede Efendi. Hayatı ve Eserleri**, İstanbul 1940.

4- **900. Yıl Dönümü (1040-1940)**, İstanbul 1940.

5- **Türkiye Asla Boyun Eğmeyecektir**, İstanbul 1946.

6- **Osmanlı Tarihleri**, İstanbul 1949.

7- **Tevarih-i Cedid-i Mirat-ı Cihan**, İstanbul 1961.

8- **Osmanlı Tarihine Ait Takvimler**, İstanbul 1961.

9- **Türk Tarihinde Meseleler**, İstanbul 1966.

10- **Birgili Mehmed Efendi Bibliyografyası**, İstanbul 1966.

11- **İstanbul Kütüphanelerine Göre Ebussuud Bibliyografyası**, İstanbul 1967.

12- **Âli Bibliyografyası**, İstanbul 1968.

13- **Aşık Paşaoğlu Tarihi**, İstanbul 1970.

14- **Evliya Çelebi Seyahatnâmesi'nden Seçmeler**, İstanbul 1971.

15- **Oruç Beğ Tarihi**, İstanbul 1973.

Tarihçi, edebiyatçı ve dilci Atsız Beg'in gözden kaçtığını sandığımız bir hususiyeti de, Türk milliyetçiliğini sistemleştirme çabalarıdır. O, aşağı-yukarı Mustafa Kemal'in altı ilkesinin de içinde olduğu dokuz ülkü belirlemişti ki, bu daha sonra Türk milliyetçilerinin 9 Işık'ı haline geldi. Bunlar da şunlardır: 1- Türkçülük, 2- Türkçecilik, 3- Yasaları Koruma, 4- Toplumculuk, 5- Milli Geleneğe Sahip Çıkma, 6- Demokrasiye Saygı, 7- Ahlaklı Olma, 8- Bilime Önem Verme, 9- Teknikte İleri Gitme[25]. Atsız Beg, Türklerin ancak bu sayede gelişeceklerine inanmaktaydı.

Atsız her şeyden önce bir Türk milliyetçisiydi. Kanında Küçük Yabgu'nun, Kür Şad'ın genlerini taşıdığına inanan, Türk gibi yaşayan, Türk gibi düşünen bir şahsiyet idi. Dolayısıyla

[25] Atsız, **Makaleler IV**, İstanbul 1992, s.53.

onun Ülkü ve Ülkücü tarifi de başkadır. Günümüzde kendisini Ülkücü olarak vasıflandıranların bunu çok iyi öğrenmeleri gerekir. Ben Ülkücüyüm demekle Ülkücü olunmuyor! Ülkücülüğün ne anlama geldiğini dahi bilmeyenler, her ne hikmetse kendilerine böyle bir elbise biçiyorlar. Atsız Hoca milli ülküyü şöyle tarif eder: "Milletleri savaşa hazır bulunduran iki vasıta vardır. Biri maddidir, buna teknik diyoruz. Biri ruhidir, ülkü adını veriyoruz. Türk ülküsü, Türk büyüklüğü, Türk kudreti isteği ve inancıdır. Milli ülkü insanları sürükleyen, güçlendiren, asilleştiren duygu ve düşüncedir"[26]. Bütün bunlar bir yana Ülkücü görevini en iyi yapan kişidir. Aslında o da Mustafa Kemal gibi, Türklere ve Türk milliyetçilerine çağdaş medeniyetlerin üstüne çıkmayı hedef gösteren bir fikir adamıydı.

Atsız aynı zamanda bir Türkçü nasıl olmalıdır, onu da tarif etmiştir. "Türkçü, Türk soyunun üstünlüğüne inanmış olan kimsedir. Türkçü, milli çıkarları şahısların üzerinde tutan, milli mukaddesata ve geçmişe saygı gösteren, görev ahlakı yüksek olan, haksızlıklarla savaşta korkusuz bir insandır"[27], diyen Atsız Beg, bir Türk Milliyetçisi ve Ülkücüsünün nasıl olması gerektiğini ortaya koymuştur. İşte milli ülkünün öğrenilip, hayata geçirilmesi için de tarih ilminin çok mühim bir görevi olduğunu düşünmektedir.

Kür Şad gibi bir kahramanı tarihin derinliklerinden çıkarıp, bütün Türk milletine mâl eden Atsız Beg, edebi eserlerinin yanı sıra tarih çalışmalarında da Türk milli birliği ve beraberliğini esas almıştır. 1973 senesinde yazdığı "Turancılık" adlı makalesinde: "Siyasi sınırlar dışındaki Türklerle uğraşmak macera ise Türk uçakları Kıbrıs'a neden saldırdı? Hatta Amerikan donanması engel olmasaydı Kıbrıs'a neden çıkılacaktı? Batı Trakya Türkleriyle, Kerkük Türkleriyle, neden bu kadar ilgileniliyor? Dün Hatay'dı. Bugün Kıbrıs, yarın Batı Trakya ve Kerkük, öbür gün Azerbaycan ve daha ötesi... Bu, budur. Kimse başını kuma sokmasın"[28] diyerek, geleceğin Türklüğün olduğunu söylemektedir.

Netice itibarıyla Tanrı'nın yarattığı en mükemmel varlık

---

[26] Öner, **a.g.e.**, s.208-210.

[27] Atsız, **Makaleler III**, s.21-23.

[28] Atsız, **Makaleler III**, s.33-38.

olan insan hafızası, başına bir hastalık gelmediği müddetçe geçmişte yaşadıklarını unutmaz. Sadece kendi dününü değil, çevresindekileri ve içinde yaşadığı toplumun da hayat macerasını, nereden geldiğini merak edip, sorgular. İşte bu düşünüp, araştırma işini ilmi yöntemlerle yaptığınız takdirde tarih biliminin sahasına girmiş olursunuz.

Her ne kadar son yıllarda üzerine fazla eğilinmese de, tarih elbette ki toplumların hayatında sürükleyici bir etkendir. Çocuklarımızı eğitim hayatının başlangıcından itibaren sıkmadan, ders çıkarıcı bir mahiyette milli tarihimizle tanıştırmak zorundayız. Çünkü millet olma şuuru, vatan sevgisi ve görev aşkı ancak tarihten alınan derslerle kazanılır. Millet dediğimiz olgunun tarifleri içerisinde zaten aynı dili, aynı ortak tarihi kaderi paylaşan insanlar yok mudur? Dolayısıyla bizi biz yapan değerleri, geçmişin acı-tatlı hatıralarını öğrenmek için tarih şarttır.

Bunlardan sonra netice olarak söyleyebileceğimiz şey, Nihal Atsız'ın deyimiyle Türk tarihi bir bütün içerisinde değerlendirilip, olayları buna göre yorumlamak milli menfaatlerimiz açısından tek çıkar yoldur. Yoksa hanedanlar arasındaki kavgalarla uğraşmaktan başka bir iş yapmaya zaman bulamayız.

KAYNAKÇA

Atsız, "Tarih Şuuru", **Orkun**, Sayı 29, İstanbul 1951

Atsız, **Türk Tarihinde Meseleler**, 2. Baskı, İstanbul 1977

Atsız, **Makaleler III**, İstanbul 1992

Atsız, **Makaleler IV**, İstanbul 1992

Atsız, **Türk Tarihi Üzerinde Toplamalar**, İstanbul 2011

Çavuşoğlu, Y., "Nihal Atsız ve Tarih Anlayışımız", **Yüce Erek**, 2/13, Ankara 2000

Çiçek, R., "Modern Türk Tarihçiliğinin Oluşumunda Türklerin Kökeni Sorunu", **The Central Asiatic Roots of Ottoman Culture**, İstanbul 2014

Ercilasun, A.B., **Makaleler**, Haz. E.Arıkoğlu, Ankara 2007

Gömeç, S.Y., "Türk Milli Kimliğinin Teşekkülünde Türk Dilinin Önemi", **21. Yüzyılda Türkiye'de Sosyal Bilimler ve Toplum Sorunları Sempozyumu Bildiri Kitabı**, Ankara 2013

Gömeç, S.Y., "Türklerin Ortak Tarihi Üzerine", **Dünya Uygarlığı İçinde Türk Uygarlığı: Tarih ve Dil Meseleleri Kurultayı**, C. I, Eskişehir 2014

Gömeç, S.Y., **Türk Kültürünün Ana Hatları**, 3. Baskı, Ankara 2014

Gömeç, S.Y., "Atsız Beg'in İlim Dünyası ve Milli Meseleler", **Türkiz**, 5/30, Ankara 2014

Gömeç, S.Y., "Türk Tarihi Üzerine Düşünceler", **Erciyes**, 38/453, Kayseri 2015

Günaltay, Ş., **Mufassal Türk Tarihi**, C. I, İstanbul 1928

İbn Haldun, **Mukaddime I**, Çev. Z.K.Ugan, İstanbul 1989

Kaştan, Y., "Ulus Devlet Modeli İçinde Tarih Bilimi ve Eğitiminin Yeri", **Beşinci Uluslararası Türk Dünyası Sosyal Bilimler Kongresi**, Celalabad 2007

Öner, S., **Nihal Atsız**, İstanbul 1988